

TEOG SINAVI TÜRKÇE DERSİ SORULARININ TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ KAZANIMLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Cihan CAYHAN¹

Yrd. Doç. Dr. Erhan AKIN²

Özet

Bu araştırma, 8.sınıf öğrencilerinin üst bir öğrenim kurumuna geçişlerinde uygulanan 2014-2015 Eğitim-Öğretim yılı Birinci Dönem TEOG sınavı Türkçe dersi sorularının 8. sınıf Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlarla ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Veri kaynağı olarak TEOG sınavında sorulan 20 adet Türkçe dersi sorusu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Türkçe dersi sorularının okuma dil becerisi, yazma dil becerisi ile dil bilgisine ait kazanımlardan sorulduğu tespit edilmiştir. Türkçe dersi sorularının her birine yönelik öğretim programında en az bir kazanım tespit edilmiştir. Diğer taraftan sınavın çoktan seçmeli test şeklinde gerçekleşmesi nedeniyle dinleme ve konuşma dil becerisine yönelik kazanımlar bu sınavda yoklanamamıştır. Türkçe dersi sınav sorularının Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlarla uyumluluğunun ortaya konduğu bu çalışma neticesinde öğretmenlerin öğrenme-öğretme sürecinde kazanımları göz önünde bulundurarak ders işleminin öğrencilerin TEOG sınavındaki başarılarını arttıracakı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Türkçe Dersi, kazanımlar, TEOG Sınavı

THE EVALUATION OF TURKISH LESSON QUESTIONS TEOG EXAMINATION IN TERMS OF TURKISH LESSON EDUCATION PROGRAM OBJECTIVES

Abstract

This research has been done with the aim of detecting the relation of 2014-2015 Academic Year First Term TEOG Examination Turkish Lesson Questions, applied in passing to the upper education institutions for 8th grades students to the objectives in 8th grades Turkish Lesson Curriculum. In the study in which document analysis, one of the qualitative research methods has been utilized. 20 pieces Turkish Lesson questions has been used as a data source. In the consequence of research Turkish Lesson questions has been detected to be questioned from the objectives belonging to reading language skill, writing language skill and grammar. It has been detected an objective each of it aimed at Turkish Lesson questions in curriculum. On the other hand, since the examination has been done in the form of multiple choice questions, objectives aimed at listening and speaking language skill has not been examined. In the result of this research, put forth the coherence of Turkish Lesson Exam questions with the objectives in Turkish Lesson Curriculum, it is thought to increase success that teachers take into consideration the objectives during the process of teaching and learning.

¹ Milli Eğitim Bakanlığı, dilcihanc@gmail.com

² Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi, erhanakin49@hotmail.com

*TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki
Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi*

Key Words: Turkish Lesson, Objectives, Teog Examination

Giriş

Dil öğretimiyle, öğrencilerin dilin farklı yönlerinin bilincinde olmaları, içinde buldukları toplumda kendilerini etkili bir şekilde anlatabilmeleri; farklı verilere ulaşarak kendilerini birçok yönden geliştirmeleri hedeflenmektedir (MEB, 2006). Böylelikle okuduğunu ve dinlediğini anlayan, duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak ifade eden, çağın gereklerine cevap verebilen bireyler yetiştirilebilir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın ana hedefleri arasında, öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları problemlere farklı ve alternatif çözümler bulmaları, yeni öğrendikleri bilgileri önceden öğrendikleriyle ilişkilendirip ilerlemeleri, araştıran ve inceleyen bireyler olmaları, olaylara ve durumlara geniş bir açıdan bakmaları yer almaktadır (MEB, 2006).

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin kazanımlar ve etkinlikler yoluyla dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmeleri, dilimizin imkân ve zenginliklerinin farkına vararak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaları hedeflenmektedir. Böylece öğrenciler, dil sevgisi ve bilinci kazanarak öğrenme sürecinde daha verimli olacak, kendilerini hayata ve geleceğe hazırlayacak birikimi edineceklerdir (MEB, 2006: 3).

Demirel, (1999) 'İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi' kitabında Türkçe dersinin önemi üzerinde durarak okulda öğrenilen her şeyin temelini iyi bir Türkçe öğretimiyle atılabileceğini ifade etmektedir. Öğrencilerin diğer derslerde başarılı olmaları iyi bir dil eğitimi almalarına bağlıdır. Aytaş (2008) Türkçe dersi hedef davranışlarının etkili bir şekilde öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarında olumlu yönde gelişme sağlayacağını ifade etmiştir. Öğretim programında bu denli öneme sahip olan Türkçe dersi öğretimi dört temel dil becerisini esas alarak yürütülmektedir. Bunlar okuma dil becerisi, dinleme dil becerisi, yazma dil becerisi, konuşma dil becerisi alanlarından oluşmaktadır. Dil bilgisi öğretimi bu becerilerle birlikte öğretilmektedir. Dil öğretiminde öğrenme alanlarını oluşturan temel dil becerileri birbirleriyle bağlantılı ve ilişkili olacak şekilde düzenlenmiştir (MEB, 2006).

Türkçe Öğretim Programı'nın dört temel öğrenme alanıyla birlikte dil bilgisinin de yer alması sonucu öğrenme-öğretme süreçlerini çok boyutlu hale getirmiş, bir ders saati içerisinde birden fazla yöntem ve tekniğin uygulanmasını mümkün kılmıştır. Çok boyutlu hale gelen öğrenme-öğretme süreçlerinin etkili bir şekilde ölçme ve değerlendirilmeye tabii tutulması oldukça önemlidir. Ölçme ve değerlendirme eğitim-öğretim sürecinin önemli ve son basamaklarından biridir. Ölçme ve değerlendirme sayesinde öğrencilerin öğrenme düzeyleri, hazırbulunuşlukları ve öğrenme eksiklikleri belirlenmektedir. *Yürütülen eğitim faaliyetleri ile ilgili geri bildirim sağlanmasında, öğrencilerin başarı düzeylerinin belirlenip bir üst öğrenim programına yönlendirilmesinde ölçme değerlendirme etkinliklerinin önemli bir payı vardır. Bu nedenle eğitim sistemimizde bilimsel gerçeklere ve ülkemizin ihtiyaçlarına uygun bir ölçme değerlendirme sisteminin yer alması çok büyük önem arz etmektedir (akt. Erol, 2015: 611).* Türkiye'de alt bir öğrenim kurumundan bir üst öğrenim kurumuna geçiş Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı

*TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki
Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi*

merkezi sınavlarla yapılmaktadır. Öğrenim kademeleri arasında geçişin ilki ortaokuldan ortaöğretime geçiştir. Ülkemizde uygulanan ortaokuldan ortaöğretime geçiş sınavları; Liselere Giriş Sınavı (LGS), Ortaöğretim Kurumları Sınavı (OKS), Seviye Belirleme Sınavı(SBS) ve 2013-2014 Eğitim-Öğretim yılından itibaren Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı (TEOG) adalarıyla yapılagelmiştir. TEOG'dan önce yapılan sınavlar eğitim-öğretim yılının sonunda yapılırdı. Bu sınavlarda öğrencilerin Türkçe dersine yönelik becerileri yirmi ile yirmi beş adet değişen sayıda sorudan oluşan çoktan seçmeli testlerle ölçülürdü. TEOG sınavı eğitim öğretim yılının birinci ve ikinci dönemlerinde uygulanmakta ve öğrencilerin Türkçe dersine yönelik becerileri birinci sınavda yirmi, ikinci sınavda da yirmi olmak üzere toplam kırk adet çoktan seçmeli testle ölçülmektedir. Kasım ayı ile Nisan ayının son haftalarında uygulanan TEOG sınavında her bir ders için öğrencilere kırk dakika süre verilmektedir. Yirmi Türkçe sorusu için de kırk dakika verilen sınavda öğrencilerin Türkçe dersinden aldıkları puan onların ikinci yazılısı olarak kabul edilmekle birlikte bu puan öğrencilerin ağırlıklandırılmış ortak sınav puanı, yıl sonu başarı puanı ve yerleştirmeye esas puanlarının hesaplanmasında kullanılmaktadır. TEOG sınav sisteminde her bir çoktan seçmeli Türkçe dersi sorusunun ağırlık katsayısı dört olarak kabul edilmektedir.

TEOG sınavı Türkçe dersi soruları Türkçe dersinin kazanımları göz önünde bulundurularak hazırlanmaktadır. Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlar dil beceri alanlarına göre ele alınmış ve her bir beceri alanına ait kazanımlar programda belirtilmiştir. MEB, Türkçe Öğretim Programında öğrencilerin edinmeleri gereken bu dil becerilerine yönelik kazanımları sıralamaktadır. *Programın dinleme/izleme becerisine yönelik kazanımları “dinleme/izleme kurallarını uygulama, anlama ve çözümlenme, değerlendirme, söz varlığını zenginleştirme, etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma” amaçlarından oluşmaktadır(MEB, 2006: 5). Programın konuşma becerisine yönelik kazanımlarında “konuşma kurallarını uygulama, sesini ve beden dilini etkili kullanma, hazırlıklı konuşmalar yapma, kendi konuşmasını değerlendirme, kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma” amaçlarına yönelik kazanımlara yer verilmiştir(MEB, 2006: 6). Programın okuma becerisine yönelik kazanımlarında okuma kuralları, okunan metinlerin anlaşılması ve çözümlenmesi, anlamlandırılması, okunan metinlerin değerlendirilmesi ve okumanın bir alışkanlık hâline dönüştürülmesine yönelik olarak çeşitli kazanım ve etkinliklere yer verilmiştir(MEB, 2006: 6). Programın yazma becerisine yönelik kazanımlarında yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme, kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını kavrama ve uygulama” ile ilgili amaçlara yönelik kazanımlar yer almaktadır(MEB, 2006: 7).* Yukarıda ele alınan farklı becerilere yönelik kazanımlar TEOG sınav sistemi içerisinde ölçülmeye çalışılmaktadır.

Türkçe dersi, TEOG sistemi içerisinde önemi her geçen gün artan branşlardan biri olamaya başlamıştır. Türkçe dersinin TEOG sınavında ağırlık katsayısının fazla olması, (Türkçe ağırlık katsayısı:4), Türkçe ders saatinin 6. sınıflarda altı saat ve 7,8. sınıflarda beşer saat olmasından Yıl Sonu Başarı Puanı üzerinde etkisinin fazla olması ve ayrıca okuduğunu anlayabilen ve değerlendirebilen öğrencilerin bu sınavda başarılı olma şansının yüksek olduğunun anlaşılmasıyla Türkçe dersinin

TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi

önemi daha da artmıştır. Tüm bu nedenler TEOG sınavında çıkan Türkçe sorularının bir değerlendirilmeye tabi tutulmasını gerekli kılmıştır.

Amaç

Bu çalışma 2014-2015 Eğitim- Öğretim yılı Kasım ayında uygulanan Birinci Dönem Merkezi Sistem Türkçe Dersi Ortak Sınav Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki kazanımları açısından değerlendirilmesi, kazanımları karşılayıp karşılamadığının tespit edilmesi, hangi kazanımlara ağırlık verildiğinin tespiti için yapılmıştır. Bu çalışmayla ayrıca:

1. Birinci Dönem TEOG sınavı Türkçe sorularının hangi konuları kapsadığı,
2. Birinci Dönem TEOG sınavı Türkçe sorularının hangi kazanımlarla ilişkili olarak sorulduğu,
3. Birinci Dönem TEOG sınavı Türkçe sorularının hangi dil beceri alanlarından çıktığı alt problemlerine cevap aranmaktadır.

Yöntem

Bu çalışma tarama yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Çalışmadaki veriler doküman inceleme yöntemiyle toplanmıştır. Bu modelde mevcut durum nesnel bakış açısıyla araştırılır. Araştırma konusu olan unsurlar kendi gerçekliği içinde ele alınıp somutlaştırılır. Dışarıdan herhangi bir müdahale edilmeden ele alınan konu hakkında veriler belirlenmeye çalışılır (Karasar, 2015).

Çalışmada 2014-2015 eğitim-öğretim yılının birinci döneminde TEOG sınavında sorulan 20 adet Türkçe dersi sorusu incelenmiştir. Birinci Dönem TEOG sınavında öğrencilerin sorumlu oldukları ünitelerin yer aldığı 8. sınıf Türkçe Dersi ünitelendirilmiş yıllık plan ve kazanımlar incelenmiştir. TEOG sınavı Türkçe sorularının öğrencilerin sorumlu oldukları kazanımlarla olan ilişkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

TEOG sınavı Türkçe dersi sorularının Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlarla ilişkisinin belirlenmesi için yapılan bu çalışmada TEOG sınavı Türkçe dersi soruları, 8. sınıf Türkçe dersi öğretim programı, 8.sınıf Türkçe dersi Öğretmen Kılavuz Kitabı, 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı 8. sınıf Türkçe Dersi Kazanımlarının Çalışma Takvimine Göre Dağılım Çizelgesi ve 2014-2015 8. sınıf 1. Dönem Türkçe Dersi Ortak Sınavı A Kitapçığı dokümanları kullanılarak araştırma verilerine ulaşılmıştır.

Türkçe Dersi Birinci Dönem Ortak Sınavındaki yirmi soru ders uzmanları tarafından incelenmiş. Öğrencilerin sorumlu tutuldukları üniteler incelenerek tüm dil becerilerine ait kazanımlar tespit edilmiştir. İnceleme sonucunda TEOG sınavı Türkçe dersi sorularının hangi konulardan çıktığı tablo halinde analiz edilmiştir. Bu soruların öğrencilerin sorumlu tutuldukları Türkçe dersi kazanımlarından hangilerine karşılık geldiği tespit edilerek bu veriler tablo haline getirilmiştir. Ayrıca Birinci Dönem TEOG sınavında çıkan Türkçe dersi soruları incelenerek Türkçe dil beceri alanlarından hangilerinin yoklanmadığı saptanmaya çalışılmıştır.

Bulgular ve Yorum

*TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki
Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi*

Birinci Dönem TEOG sınavı Türkçe dersi sorularının hangi konuları kapsadığını tespit etmek için yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Birinci Dönem Merkezi Sistem Ortak Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Konulara Göre dağılımı

Konular	Soru Sayıları
Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	4
Cümlede Anlam	2
Paragrafta Anlam	9
Eylemsi	2
Cümlenin Öğeleri	1
Yazım Kuralları	–
Noktalama İşaretleri	1
Yazı Türleri	1
Toplam	20

Yukarıdaki Tablo incelendiğinde Türkçe testinin on beş sorusunun sözcükte, cümlede ve paragrafta anlam konularından çıktığı; üç sorunun eylemsi ve cümlenin öğeleri konularından çıktığı; bir sorunun noktalama işaretleri konusundan çıktığı; bir sorunun da yazı türleri konusundan çıktığı görülmektedir. Burada dikkat edilmesi gereken konu, birinci dönem TEOG sınavı öğrencilerin birinci veya ikinci sınavlarının yerine geçtiği için ünitelendirilmiş yıllık plana göre Kasım ayının son haftasına kadar işlenen konuları kapsamaktadır.

Birinci Dönem TEOG sınavı Türkçe dersinde öğrencilerin sorumlu tutuldukları dil becerileri kazanım sayılarını ve yoklanan dil becerilerinden çıkan soru sayısını tespit etmek için yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo2: Birinci Dönem Merkezi Sistem Ortak Sınavı Türkçe Dersinde Öğrencilerin Sorumlu Tutuldukları Kazanım Sayılarının Sınavda Çıkan Soru Sayıları ile Karşılaştırılması

TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi

Temel Dil Becerileri	Sorumlu Olunan Kazanım Sayıları	Becerilerle ilgili Toplam Soru Sayıları
Okuma Dil Becerileri	36	16
Konuşma Dil Becerileri	28	-
Yazma Dil Becerileri	31	1
Dil Bilgisi	6	3
Dinleme Dil Becerileri	41	-

Tabloya göre Birinci Dönem Merkezi Sistem Ortak Sınavı Türkçe Dersinde dört temel dil becerileri ve dil bilgisi alanlarından öğrencilerin toplam 142 kazanımdan sorumlu oldukları görülmüştür. Öğrencilerin ‘Dinleme Dil Becerisi’ alanından toplam kırk bir kazanımla en fazla sorumlu tutuldukları alan olarak saptanmıştır. Ayrıca soruların Okuma Dil Becerisi, Yazma Dil Becerisi ile Dil bilgisi temel dil becerisi kazanımlarını kapsayan alanlardan sorulduğu; Konuşma Dil Becerisi ile Dinleme Dil Becerisiyle ilgili kazanımlardan soruların sorulmadığı tespit edilmiştir.

Birinci Dönem TEOG sınavı Türkçe dersi sorularının soru numarasına göre hangi dil becerisini yokladığı ve tüm soruların dil beceri alanlarına göre yüzdelerle dağılımını tespit etmek için yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3: Soruların Beceri Alanlarına Göre Dağılımı ve Yüzdeleri

Beceriler	Okuma Dil Becerileri	Konuşma Dil Becerileri	Yazma Dil Becerileri	Dil Bilgisi	Dinleme Dil Becerileri
	36	28	31	6	41
Kazanım					

*TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki
Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi*

Adedi

Soru Numaraları	1,2,3,4,5,6,7,8,9, 10,11,12,13,14,15,16	17	18,19,20
------------------------	--	-----------	-----------------

Yüzdellik Oran	80%	5%	15%
-----------------------	------------	-----------	------------

---

Tablo incelendiğinde beceri alanlarından ‘Okuma Dil Becerisi’ alanındaki otuz altı kazanımdan on altı sorunun geldiği bunun da %80’lik bir oranla en fazla sorunun sorulduğu dil becerisi alanı olduğu görülmektedir. İkinci olarak en fazla sorunun %15’lik oran ile Dil Bilgisi alanından geldiği tespit edilmiştir. Otuz bir adet kazanıma sahip Yazma Dil Becerisi alanından da%5’lik oranla sadece bir sorunun geldiği görülmektedir. Yirmi sekiz kazanımı kapsayan Konuşma Dil Becerileri ile kırk bir kazanımı kapsayan Dinleme Dil Becerileri alanlarından herhangi bir sorunun sorulmadığı gözlenmiştir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

2013-2014 Eğitim-Öğretim yılından itibaren uygulanan TEOG Sınav Sistemi ile öğrenciler ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmektedirler. İyi bir liseye yerleşmek için bu sınavdan ve bilhassa Türkçe dersinden öğrencilerin başarılı olmaları gerekmektedir.

Elde edilen veriler ışığında öğrencilerin Birinci Dönem Merkezi Sistem Ortak Sınavında dört dil becerisi alanından toplam yüz otuz altı kazanımdan sorumlu tutuldukları belirlenmiştir. Türkçe sınav soruları ile bu kazanımların karşılaştırılması sonucunda yüz otuz altı kazanımdan sadece yirmi dört kazanım ile ilgili soruların hazırlandığı görülmüştür. Sınavdaki soruların % 80’ini Okuma Becerileri alanından on altı farklı soru oluşturmaktadır. Bundan dolayı Türkçe sınav sorularının büyük bir bölümünün bir alana yığıldığı söylenebilir. Karadeniz vd.(2015) tarafından yapılan çalışmalarda benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Sınav sorularının kazanım sayıları bakımından dağılımında dengenin sağlanmadığı söylenebilir. Dil bilgisi alanından üç soru sorulmuş ve bu sorular da öğretim programına göre öğrencilerin sorumlu tutuldukları kazanımlardan çıkmıştır. Okuma becerilerinin on altı, dil bilgisinin ise üç soruyla yoklanması çoktan seçmeli test tekniğinin bu becerilere yönelik kazanımları ölçmede yeterli ve etkili olduğu söylenebilir.

*TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki
Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi*

Birinci dönem TEOG sınavı Türkçe dersi sorularının Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlardan çıktığı söylenebilir. Elde edilen verilerden hareketle Türkçe dersine ait 20 sorunun 8. sınıf Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımlarla ilişkili olduğu saptanmıştır. Kaşıkçı vd. (2015) tarafından yapılan çalışmaların sonuçları bu bulguyu destekler niteliktedir.

Türkçe dersi temel dil becerileri olan Konuşma dil Becerileri ile Dinleme Dil Becerileri alanlarından herhangi bir soru sorulmamıştır. Konuşma Dil Becerisi alanı yirmi sekiz, Dinleme Dil Becerisi kırk bir kazanımı kapsamaktadır. MEB açıklamış olduğu ‘2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı 8. Sınıf Türkçe Dersi Kazanımlarının Çalışma Takvimine Göre Dağılım Çizelgesi’ nde bu konu ile ilgili şu bilgileri vermektedir: “*Türkçe Dersi Öğretim Programı ‘Okuma, Dinleme, Konuşma, Yazma Öğrenme Alanları ile Dil Bilgisi’ ne yönelik kazanımlardan oluşmaktadır. Çoktan seçmeli testlerde bu öğrenme alanlarından okuma ve dil bilgisi ile yazma alanının ‘yazım ne noktalama kurallarını uygulama’ amacına yönelik değerlendirme yapılabilmektedir.*” Test tekniğinin kullanım sınırlılığından dolayı konuşma ve dinleme becerileri ile ilgili kazanımların ölçülmesinin mümkün olmadığı saptanmıştır. Buradaki sınırlılığı yani dinleme ve konuşma beceri alanlarına ait kazanımların ölçülememesi, TEOG sistemindeki Yıl Sonu Başarı Puanlarının %30 etkisi sayesinde giderilebileceği ifade edilebilir. Fakat sınavın önemli eksiği olarak görülebilen konuşma ve dinleme ve kısmen yazma becerilerinin test sistemi içinde yapılan bir sınavla ölçülememesidir. Bu nedenle birçok kazanımı kapsayan bu öğrenme alanlarının hangi oranda kazanıldığıнын nesnel bir tespiti zorlaşmıştır.

“1.5” numaralı ‘Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.’ kazanımının sınavın çoktan seçmeli test tekniği ile hazırlanmasından ötürü bütün sorularda yoklandığı görülmektedir. Ayrıca testi oluşturan soruların büyük bir bölümünde birden fazla kazanım yoklanmaya çalışılmıştır. On beşinci soru okuma becerilerine ait dört kazanımla yoklanmıştır.

TEOG sınavında Türkçe sorularının büyük bir bölümünün bir beceri alanına sıkıştırılmış olması, öğrencilere kazandırılmak istenen diğer becerilere ait hedef davranışların ölçülememesi sınavın kapsayıcılığını etkileyebilir. TEOG sınavındaki Türkçe sorularının, Türkçe Öğretim Programındaki kazanımlardan birine veya birkaçına denk gelmesi, sınavların hazırlanmasında öğretim programındaki hedef davranışların dikkate alındığını göstermektedir. Böylece soruların kazanımlarla uyumlu olduğu sonucuna varılabilir.

Bu sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

Türkçe sorularının büyük bir bölümünün bir dil becerisi alanına yoğunlaştığı görülmektedir. Diğer dil becerileri alanlarından da hedef davranışların yoklanmasıyla sınavın kapsamı ve geçerliliği artırılabilir.

Türkçe sorularında “okuma dil becerileri” alanındaki hedef davranışları yoklayan sorulara ağırlık verilmesi ‘okuma’ becerisinin önemini arttırmıştır. Etkili okuma gerçekleştiren, okuduğunu anlayan, analiz eden ve değerlendiren öğrencilerin bu sınavda başarılı olacağı sonucunu doğurduğundan okullardaki okuma çalışmaları artırılabilir; öğrencilerin, seçmeli okuma becerileri dersini seçmeleri sağlanabilir.

*TEOG Sınavı Türkçe Dersi Sorularının Türkçe Dersi Öğretim Programındaki
Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi*

TEOG sınavı Türkçe sorularının bilişsel alana ait hangi becerileri yokladığı konusunda bir çalışma yapılabilir.

Kaynakça

- Aytaş, Gıyasettin. (2008), Türkçe öğretiminde tematik yaratıcı drama, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Erol, Hüseyin. (2015), “ temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavı (TEOG) T.C. inkılap tarihi ve Atatürkçülük dersi sınav sorularının öğrenci çalışma kitabıyla ilişkisi açısından bir inceleme”,*International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/11, 607-628.
- Kaplan, Şükran, Şen, Gülay Yıldırım. (2014), İlköğretim Türkçe 8. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabı Yıldırım Yayınları, Ankara.
- Karasar, Niyazi. (2015), Bilimsel Araştırma Yöntemi, 28. Baskı, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Karadeniz Oğuzhan, Eker Cevat, Ulusoy Melek. (2015), “Teog sınavındaki T.C. inkılap tarihi ve Atatürkçülük dersine ait soruların kazanım temelli olarak değerlendirilmesi”, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 18, Cilt 6, s. 115-134.
- Kaşıkçı Yusuf, Bolat Ahmet, Değirmenci Salih, Karamustafaoğlu Sevilay. (2015), “ ikinci dönem TEOG sınavı fen ve teknoloji sorularının bazı kriterlere göre değerlendirilmesi.” *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 1, Cilt 4, s. 225-132.
- MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. (2006), İlköğretim Türkçe Dersi(6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı, Anakara.
- MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI.(2014),“2014-2015 Eğitim-Öğretim Yılı Orta Öğretime Geçiş Ortak Sınavları e-Kılavuzu”, http://oges.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_11/04053521_ortaksnavlareklavuz20142015.pdf (Erişim Tarihi: 25.10.2015).
- Özcan, Demirel. (1999), İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi, MEB Yayınları, İstanbul.
- Yiğittir, S. ve Çalışkan, H. (2013), “Seviye Belirleme Sınavında (SBS) sosyal bilgiler alanında sorulan soruların kapsam geçerliliği açısından incelenmesi” *Milli Eğitim Dergisi*, S.197, s.145-153.
- 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı 8. Sınıf Türkçe Dersi Kazanımlarının Çalışma Takvimine Göre Dağılım Çizelgesi, (2014),http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/09/12/719638/dosyalar/2014_09/16105140_teog2015trke.pdf(Erişim Tarihi: 25.10.2015) .
- 2014-2015 8.Sınıf 1. Dönem Türkçe Dersi Ortak Sınavı A Kitapçığı, (2014), http://www.meb.gov.tr/meb_uyuruayrinti.php?ID=7515 (Erişim Tarihi: 25.10.2015) .